

GŁOS NARODU

WYD. PORANNE

CENA Nr. 1. W KRAKOWIE 24 h., Wydanie całodziennie na 36 h., Wydanie całodziennie 24 fen.

CENY OGŁOSZEN

S R O D A

5. CZERWCA 1918.

NR. 120.—R. XXVI.

Przedpłata wynosi:	W Krakowie		W Austro-Węgr. i ziem. okup.		Za granicą, w Niemczech i ziem. okup.		Przedpłata zniżona dla Nauzycielstwa Ludowego	
	z edycją	bez edycji	z edycją	bez edycji	z edycją	bez edycji	z edycją	bez edycji
Miesięcznie	K 7.20	K 6.40	K 7.20	K 6.40	K 9.—	K 8.—	K 6.—	K 5.—
Kwartalnie	21.—	19.—	21.—	19.—	27.—	24.—	17.60	15.60
Półrocznie	42.—	38.—	42.—	38.—	52.—	48.—	35.—	31.—
Rocznie	84.—	76.—	84.—	76.—	100.—	96.—	70.—	62.—

Zamawiać „Głos Narodu“ można we wszystkich urzędach pocztowych Austro-Węgry, Polski i Niemiec, we wszystkich agencjach dzienników lub bezpośrednio w Administracji. (W Okupacji niemieckiej wolno jedynie prenumerować za pośrednictwem urzędów pocztowych). — Wpłaty można uku-
też przekazywać pocztowymi, przez Pocztową Kasę Oszczędności (konto Nr 23943), przez Bank Krajowy i w Administracji Wydawnictwa.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11.—DRUKARNIA UL. ŚW. TOMASZA 35.
Telefon Redakcji Nr. 180. — Telefon Administracji i Drukarni Nr. 8344. — Listów niestosownie opłaconych nie przyjmuje się. —
Prosimy uprzejmie o adresowanie wszystkich listów dotyczących przedpłaty i ogłoszeń do administracji wydawnictwa.

Zwyczajne (za wiersz 60 znaków, 10 wierszy)	K —40
„ układ tabelaryczny	„ —60
Nadesłane	„ —100
Nekrologi	„ —150
Komunikaty (po kronice)	„ —250
Paski (2 i 3 stronicowe)	„ —25
1/4 Paski poprzeczne	„ —10
Załączniki, prospekty itp. dla prenu- dla prenu. zamieścić	„ —2

Logiczny koniec.

Korpus Muśnickiego został rozbrojony. Korpus Osińskiego uległ rozproszeniu. Le-
giony polskie dawno istnieć przestały. —
arsz członków „Polnische Wehrmacht“, u-
deruchomionych w niemieckich obozach
wiceń w Królestwie, oczekuje swego losu,
którym nie rozporządzają stanowczo żadne
czynnik polskie, który zatem ani polity-
nie, ani tem mniej militarnie na niczem
te zawazy. Zamknął się krąg, który obie-
da tak zwana sprawa armii polskiej, za-
zawsty drogę w sierpniu 1914, wkrocze-
dem Strzelców do Królestwa, a skończyw-
y ją w Bobrujsku i Kaniowie, po etapach
czydioporna i Husztu.

Odróżniliśmy wyżej dwa momenty siły
potencyjalnej, jaka tkwi w każdym wojsku:
moment polityczny i moment militarny. —
V stosunkach normalnych, gdy państwo
osiada armię, obydwa te momenty pokry-
ają się z sobą: wojsko jest narzędziem
stanowcy politycznej i jej cele ma urzeczy-
wistniać. To, co nazywaliśmy wojskiem pol-
kiem, nie miało za sobą państwa. Był to
ak gdyby warsztat pozbawiony własnego
motoru, więc skazany z góry na wykonywa-
nie pracy, jaką mu powierzą czynnik zew-
ntrne, państwowości polskiej obce. For-
macye wojskowe polskie, po jakiegokolwiek
stronie się tworzyły, były więc symbolem
niepewnych politycznych nastrojów, pewnych
politycznych oczekiwań i usposobień. Miał
świadczyc, że Polacy po zwycięstwie jednej
ze stron wojujących spodziewają się lepsze-
go losu. Nieistniejące państwo polskie za-
wierzało w ten sposób z góry sojusz z tymi,
którzy mieli je utworzyć.

To było istota polityczną wszelkich pol-
skich batalionów, pułków i brygad. Tak mu-
stała ja sobie domać, każdy polityk euro-
pejski, chociaż uczucie narodowe usiłowało
na zewnątrz, dla społeczeństwa, podkładać
pod czyn wojskowy tak zwaną niepodle-
głościowość czystą: myśł, że oto żołnierze
polscy idą dobrowolnie bić się za Polskę,
nie pytając, jaka będzie i z kim ją w przy-
szłości wojnę polityczną polecają. „Nie na-
dą rzecz politykować“ — mówił piechur
pod Łowczówką i ulan z pod Rokity. „My
zamy się bić“.

Tą myślą, przeniesioną w nieistniejące
stosunki „polskie“ ze stosunku, jaki zach-
dzi między armią a rządem w każdym pań-
stwie, zaglądał nasz żołnierz wszelkie wąt-
liwości. Pomijał tak oczywistą oczywi-
stość, że nie ma komu prowadzić za niego
polityki, którą w państwie prowadzi rząd.
Młodzieniec polski chciał złożyć Polsce ofia-

re krwi — i składał, wiedziony beznadziej-
nym prawie idealizmem, który zaświadczy
w dziejach o potęgę, jaką ujarzmiła serca
nasze miłość Ojczyzny i pęd do wolności.
Politykom zostawiał rachuby, jaki kapitał
da się złożyć z tych wkładów krwi, które
nieśli ochotnicy polscy na pole walki. Sam
o kombinacjach słyszeć nie chciał. Nie ro-
zumował, lecz był uczniem, że poświęcać
się trzeba, bo „żadne poświęcenie nie może
pójść na marne“.

Przyszły jednak fakty tak druzgocące, że
musiały przeniknąć aż do tego czwartego
wymiaru, w jaki uciekał żołnierz polski
przed rzeczywistością. Polityczne zadanie
ochotnictwa polskiego nie spełniło się. Ma-
sowa śmierć młodzieży naszej nie zaciężyła
dotychczas na losie Polski. Losy te regulu-
ją się i będą się regulowały jedynie według
woli tych czynników zewnętrznych, które
są w kwestyi polskiej interesowane. Roz-
strzyga się o nas — bez nas, rozstrzygającą
mocni bez słabych i wbrew im, tak jak chce
logika pieści. Dobrowolne formacye polskie
miały być środkiem przekonywującym o-
wych silnych, że interes swój łączymy z ich
interesem, a zarazem miały wpłynąć na u-
względnienie przez nich interesów naszych.
Dzięki udziałowi w wojnie mieliśmy stać się
czynnikiem powołanym przynajmniej do
współrozstrzygnięcia. To zawiodło. Nadzieje
polityczne, łączone z „wojskiem polkiem“
nie ziściły się. Tak wygląda prawda, która
dla ochotnika polskiego musiała ucieleśnić
się w Szczypiornie, Kaniowie, Bobrujsku i
w Husztu.

Mówimy to, gdyż przyszedł czas zamknię-
cia bilansu za pewien okres gospodarki
kriwii polskiej. Mówimy i dla tego, że nie
zabraknie z pewnością takich, którzy będą
szeroko tłumaczyli narodowi, że to, co się
stało, jest winą — jego. Wynajdą sofizma-
ty, preteksty i wykryty, powiedzą, że za
mało jeszcze młodzieńców polskich dało się
wystrelić; będą ubolewali, że nie ma na-
szych dobrowolnych grobów jeszcze pod
Ypres lub w Wogezech, „bo wtedy wszyst-
ko byłoby inaczej“. Muszą krzyczeć tak
głośno, aby zagłuszyć łomot, z jakim pada
w gruzy ich polityczna rachuba.

Myśl polska nie ma nie wspólnego z tem
ratowaniem się partyjnym. W przyszłość
patrzy ona trzeźwo, ob białych jest dziś rów-
nie daleka, jak była wczoraj, a przeciw
jednemu tylko musi zaprotestować: przeciw
składaniu odpowiedzialności na naród, któ-
ry do żadnej wobec siebie winy poczuwać
się nie może i będzie spokojnie czekał kon-
ca, gdyż ewolucja dziejowa, tak przypie-
szona dzisiejszą wojną, idzie ku rozluźnie-
niu więzów, krepujących wszelkie narody.

Nie zamknął się jeszcze los Polski. Przypie-
czetował się tylko los armii bez państwa,
rozstrzygnął się tak, jak rozstrzygnąć się
musiał.

Czasopismo „Das grössere Deutschland“ donosi,
że niemieccy obywatele Stanów Zjednoczonych
zaspasyją wprost władze amerykańskie dowodami
swej solidarności i sympatii dla sprawy koalicyj.
Święto zaproponowano rządowi utworzenie oso-
bnych pułków, złożonych z niemieckich ochotni-
ków, którzy pragną jak najprędzej odpruć do
Europy i na froncie zachodnim przesłać krew w
walce z „pruskim militarystem“. Latwo zroz-
umieć goręć, jaką wiadomość ta obudziła w Niem-
czech. Notując ją, zauważa „Das grössere Deutsch-
land“ obrazowo, że działa ona „jak uderzenie
pięścią“.

Bułgaria i sprzymierzeńcy.

Północna Dobruża przypadła, jak wiado-
mo, mocarstwu centralnym wspólnie — i
będzie zarządzana w drodze kondominium.
Obecnie, w czasie wizyty cesarza Karola w
Sofii, politycy bułgarscy dawali wyraz na-
dziei, że kraj ten jednak będzie oddany Buł-
garii, której był przyrzeczony w zamian za
ciś w plecy, zadany Serbii w r. 1915. Z
pism berlińskich można zebrać pewne szcze-
góły odnoszące się do warunków, jakie Buł-
garia musi jeszcze spełnić, nim otrzyma ten
wstrzymany na razie podarunek.

Każdy z trzech sprzymierzeńców wysta-
wia pod tym względem Bułgarii pewien
drobny rachunek. A prawa swoje opierają
wszyscy sojusznicy króla Ferdynanda na
tem, że Dobruża została zdobyta nie tylko
przez wojska bułgarskie, ale przez broń
wszystkich państw czwórprzymierza, więc
każde z tych państw ma do łupu dobrudża-
skiego pewne prawa... Otóż te prawa musi
Bułgaria odpuścić, sprzymierzeńcy zaś go-
dzą się na ich sprzedanie.

Niemcy żądają potwierdzenia wszyst-
kich długów, jakie zaciągnęła Bułgaria w
Rzeszy, zarówno w monecie brzoźszej, jak
in natura: w amunicji, broni, dostawach
i t. d. Długi te przedstawiają okragłą sumkę
półtora miliarda marek. Nadto musi zgodzić
się Bułgaria na wydzielenie Niemcom
kopalni w Negotinie i Borze, na okupowa-
nie przez siebie terytorium serbskiego. —
Dzierżawa ta została już zawarta, lecz rząd
bułgarski cofnął ją następnie, spostrzegłszy
że układ jest niekorzystny. Obecnie musi
być dotrzymany. Dalej musi rzec się Buł-
garia wszelkiego łupu wojennego, zabrane-
go wspólnie w Rumunii, i zrezygnować ze
zboża, jakie zebrane będzie w północnej Do-
brudży. Wreszcie musi przyjąć warunki nie-
mieckie w sprawie kolei Czernawoda-Kon-
stancja i w sprawie używania portu w Kon-
stancji. Kolej ta i port będą administrowane
przez spółkę prywatną niemiecko-bułgarską,
w której Bułgaria musi przyznać Niemcom
„odpowiedni wpływ“.

Skromnie wyglądała żądania Austro-Wę-
gier. Monarchia nadduńska każda była tylko
szybkiego pokrycia pół miliarda koron, ja-

ko należytości za dostawy wojenne dla Buł-
garii, oraz prawa budowy kanału przez te-
ren serbski koło Negotina, okupowany
przez Bułgarię. Idzie o obejście tzw. „Ze-
laznej Bramy“ na Dunaju.

Pozostaje Turcja. Ta nie ma wymagań
gotówkowych, lecz tylko w naturaliach. —
Pragnęłaby, jak wiadomo, dostać z powro-
tem pretekst, jaki uczyniła Bułgarii w roku
1915, gdy szło o to, aby pozyskać rząd so-
fiski do uderzenia na Serbie. Bułgaria o-
trzymała była wtedy od Turcji pewne pa-
sy graniczne koło Adrianopola. Turcja za-
da teraz ich zwrotu. Gdyby zaś Bułgaria
miała otrzymać jeszcze Dramę, Seres i Ka-
wallę, wówczas sprzymierzeniec turecki
prosi o takie przesunięcie granicy bułgar-
sko-tureckiej, aby Dedeagacz i powiat gi-
mildyński przestał należeć do Bułgarii, a
przeszedł pod panowanie tureckie.

Żądania Niemiec i Austro-Węgier zostały
przez Bułgarię przyjęte. Żądania tureckie
w Sofii odrzucono, godząc się tylko na pe-
wne sprostowanie granicy koło Adrianopo-
la. Rokowania będą toczyły się dalej. Na-
radzie Bułgaria zapłaci Niemcom i Austrii
to, czego one żądają, udzieli im koncesyj,
jakich wymagają, lecz sprawa Dobruży po-
zostanie w zawieszeniu, bo Turcja nie jest
jeszcze zaspokojona. I tak nie wiadomo je-
szcze, kiedy północna Dobruża przestanie
być „kondominium“ wszystkich sojusznik-
ów. Wiadomo tylko, że ten „współrząd“
przynosi Niemcom bezpośrednią władzę nad
dostępem do Morza Czarnego. PL.

Z KRONIKI POLITYCZNEJ.

Z Nowego Jorku telegrafują do „Daily Te-
legraph“, że wkrótce zacząć się ma dostarcza-
nie po kilka tysięcy aeroplanów miesięcznie
na front zachodni przez stany Zjednoczone.
Korespondent dodaje, że Ameryka obiecała do-
starczyć ich znacznie wcześniej, lecz spóźniła
się, gdyż „fabrykanci chcieli wypróbować mo-
dę i zaszczytować najodpowiedniejszą“. Argu-
ment ten nie wytrzymuje krytyki. Na europej-
skich polach bitew dawno wypróbowano typy
aeroplanów i wystarczyłoby wziąć najlepsze
francuski lub angielski. Sami zaś krytycy woj-
skowi niemieccy przyznawali, że gdyby koali-
cja osiągnęła była przewagę w powietrzu, to
odczytywa Niemiec na zachodzie byłaby bardzo
utrudniona, jeżeli nie uniemożliwiona. A pod-
czas, gdy fabrykanci amerykańscy „próbo-
wali“, co trzeba budować, Niemcy zaatakowali
i front angiel-francuski znów musiał się cofnąć.

Jak zachowa się Anglia wobec pokoju Ru-
munii z państwami centralnymi? Na interpela-
cję dep. Kinga odpowiedział min. Balfour
w parlamencie angielskim, że z chwilą ratyfi-
kacji pokoju Rumunii przestaje być sprzymie-
rzeńcem koalicji i staje się państwem neutral-
nym. „Rząd angielski — zakończył Balfour —
ma najwyższą sympatię dla Rumunii i rozumie
jej okrutne położenie. Naszym obowiązkiem
i celem naszych usiłowań będzie z pewnością to,
aby na ewentualnej konferencji pokojowej uzy-
skać gruntowną rewizję obecnych warunków“.

Do petersburskiego „Vilag“ donosi korespon-
dent kijowski: Władze okupacyjne austriackie

założyły tutaj dziennik „Ukrainskaja Gazeta“.
Pismo to ukazuje się w 25.000 egzemplarzy
i będzie rozsyłane za darmo aż po Kaukaz.

Z Lublina.

(Jeszcze zboże, a cukier i spirytus. — Zasilił dla
rodzin rezerwistów. — Magistrat i kuchnia robo-
tnicza. — Zielone święta. — Zasiewy i pogoda.)

Już w poprzedniej korespondencji dono-
siliśmy o zarządzeniu władz okupacyjnych, że
przy tegorocznych rekwizycjach będzie się
chłopom dawać dopłatę w formie cukru i
spirytusu za odstawione zboże. Obecnie mo-
gę się podzielić szczegółami, na podstawie
drukowanych odezw „do ludności wiejskiej“
rozlepionych w całym kraju z rozkazem ko-
mend powiatowych.

Według tych odezw każdy, kto odda zbo-
że dobrowolnie, otrzyma cukier za darmo, a
spirytus po taniej cenie monopolowej, o-
procz tego zaś pełną cenę odbiorczą, usta-
nowioną za zbożem w razie zaś odstawienia
całego wyznaczonego kontyngentu, także
premię nadkontyngentową. Przy dostawach
wyszaczkowanych mniej niż 100 cetnarów me-
trycznych zboża, wynosi bezpłatna premia
dwa funty cukru za każdy dostarczony cet-
nar metryczny zboża; przy dostawach po-
wyżej stu cetnarów metrycznych 8 funty
cukru, przyczem całe wieś, a nawet całe
gminy może się łączyć celem wspólnej do-
stawy. W razie dostarczenia więcej niż 200
cetnarów metrycznych otrzyma każdy do-
stawca (wieś, gmina) po 4 funty cukru za
każdy cetnar metryczny zboża.

Prócz kwitów na bezpłatny cukier będą
wydawane kwity uprawniające do zakupu
spirytusu monopolowego po cenie 300 K za
wiadro. Każdy, kto dostarczy co najmniej
100 cetnarów metrycznych zboża, otrzyma
kwit na zakupno 4 wiader spirytusu. Za ka-
żde dalsze 25 cetnarów metrycznych będą
władze wydawały kwit na jedno dalsze wi-
adro spirytusu.

Odezwą zapowiada, że w najbliższych
dniach przybędzie do każdej gminy oficer,
który będzie odbierał zboże, placąc na miej-
scu gotówką i wydawał kwity tak na bez-
płatny cukier, jak i na spirytus monopol-
owy. Zawiera też odezwa w dalszym ciągu
zapewnienie, że potrzebne na ten cel zarz-
kury i spirytus są już przygotowane. —
Władze okupacyjne stworzyły z jednej stro-
ny przynęty w formie cukru i wódki, a dru-
giej zaś wprowadziły pewną represję: bo
odezwa ostrzega na koniec, że „od tej pory
aż do odwołania cukier i spirytus będą wy-
dawane ludności wiejskiej tylko o prze-
dstawie zboża na warunkach powyżej nade-
anych“. Odezwa kończy się słowami: „W
Korzystając ze sposobności zapo-
trzebnia się na przyszłe miesiące w bezpłatny
cukier i tani spirytus!“.

Timezasem zaś rekwizycje odbywały się
na szeroką skalę przy pomocy wojska.

Dziennik rozporządzeń dla Jenerała-gub-
ernatorstwa warszawskiego z 6 maja ogłosił
dwie ustawy przesłane Jenerałem-gub-
ernatorem przez polskiego ministra wyznań i o-
świecenia publicznego, mianowicie jedną o
utworzeniu działu teologicznego na warsza-

Wrażenia muzyczne z Pragi.

Powitała nas złota Czech stolicą cudem
swojego położenia, urokiem wiosennej swej
kraszy, strzelistością architektonicznego pro-
filu, dostojnością swoich starych murów, po-
witała nas atmosferą historycznej przeszło-
ści, marami tragicznych swoich bohaterów
i echem cierpienia, powitała hejnałem pulsu-
jącego życia, siły radosnej, wiary, przetrwa-
nia i nadziei zwycięstwa, powitała całym
sercem swoich mieszkańców, pięknem i tę-
żyzną kultury szeroko rozlanej, czarem swo-
jej sztuki. Wynieśliśmy z Pragi wrażenia
i wzruszenia niezapomniane na całe życie.
Od pierwszych zachwytów, niepozanego
przez nikogo wędrowca, który z Karłowe-
go mostu wehlał na oczyma nieporównany
pejzaż wлтаwskiego pobrzeża, aż do pod-
niosłych godzin ślubów słowiańskiej przyja-
źni, z których wracaliśmy tryumfalnym po-
chodem, idąc jakby wśród płomieni serce, co
spalały w nas zarazki niemiecy i nieufności,
a hartowały żarem życiodajnej siły, żyli-
śmy jak w złudzeniu rzeczywistości. A prze-
ciż nie były snem te dnie, jubileuszowe
ożarza narodu czeskiego, przy którym od lat
pięćdziesięciu spełnia się nieprzerwanie mi-
sternictwo ducha, promieniącego coraz
wspanialszymi blaskami rodzinnej sztuki. Cu-
dówne zaklęcie „Naród sobie“, które wypisa-

no złotymi głoskami na tym ołtarzu, wyca-
rowało z ducha czeskiego — półwieku zale-
dnie — tak imponujące wartości, że kultura
bratniego naszego narodu pod niejednym
względem z r o w n a ł a s i ę z innymi, rozwi-
jającami się od roku bitwy na Białej górze
nieprzerwanie i w warunkach niepomniemi
szczęśliwszych, pod innymi nawet jeprzywzię-
szyla. Szczytem dzisiejszej sztuki czeskiej
jest m u z y k a. Podczas kiedy w epoce, w
której Polska wydała nieśmiertelnego nasze-
go Chopina, nie mieli jeszcze Czesi żadnego
znamienitszego kompozytora, dzisiaj ich mu-
zyka dramatyczna, symfoniczna, kameralna
i pieśń artystyczna liczy już ogromną ilość
dzieł, mających warunki trwałego życia w
teatrze i w sali koncertowej, nie tylko w Cze-
chach, ale na całym świecie. Dzieła kom-
pozytorów czeskich nie potrzebują się ucie-
kać pod skrzydła patryjotyzmu lokalnego
lub do protekcyj szowinistów, ażeby zyskać
uznanie w kraju. Panuje tam cenzura mo-
ralna i fachowa tak ścisła, że rzecz niewarto-
ściowa nie przedrze się z zakamarków dy-
letantyzmu na powierzchnię ogólnego zain-
teresowania. Produkcja muzyków czeskich
jest tak silna, że wyrugowała znaczną część
muzyki obcej z potrzeb teatralnych i kon-
certowych. Nie doprowadziło to bynajmniej
do zamknięcia się w sobie Czechów. Wę-
nie wyłączała znamienitszych dzieł obcych,
a zastosowaniem rzeczowej krytyki mogą

dziś Czesi oddać muzyce swojej pierwszeń-
stwo przed innymi. Jej rozmaiłość odpowia-
da wszechstronnym potrzebom muzyczno-
artystycznym narodu, jej charakter zbliża ją
do niego na odległość miłości. Z dumą pa-
trzy na nią Naród, który sobie taką wyho-
dował muzykę.

Smetana i Dvorzak, Fibich i Szebor,
Bendl i Blodek, Nesvera i Hrmaly, Kova-
rzovic, Novak i Janacek, żeby ich tylko wy-
mienić — oto historia opery czeskiej od lat
pięćdziesięciu. Jubileusz Narodowego Teatru
w Pradze był jej przeglądem. W najuroczyst-
sze dnie ostatnie wystąpiono z cyklem oper
S m e t a n y. Na pierwszym miejscu stanęła
legendarna Libuša z, mityczna założyciel-
ka Pragi, prorokini narodu. Wybór uspra-
wiedliwiony tematem opery i jej wartością;
historia uznana ją za arcydzieło Smetany.
Wraz z operą, której ze sceny nie znamy,
poznaliśmy sam Teatr narodowy czeski. Sto-
i on najniezawodniej w szeregu pierwszych
instytucji operowych w Europie, obok obu
oper partyjskich, cesarskiej w Wiedniu, kró-
lewskiej w Berlinie, La scala w Medyolanie,
obok wagnerowskiego teatru w Bayreuth.
(Przypomnienie tu Teatru maryjskiego ce-
sarskiego w Petersburgu, jest już tylko hi-
storyczne; do dawnej świetności nie wrócił
go Rosja bolszewicka). Wespole znakom-
itych śpiewaków, jak V. Novak, M. Roman,
E. Pollert, J. Onrzednik, P. Vachkova, M.

Rejholcova, była śpiewaczka sława Czech,
Ema Destinn przedmiotem frenetycz-
nych owacji, tak na tem przedstawieniu, jak
na późniejszym przedstawieniu Sprzedanej
narzeczonej. Karol Kovarovic,
wspaniały kapelmistrz Divadla, ręką mi-
strzowską kieruje orkiestrą, w której odwy-
kie od muzyki dramatycznej ucho pławi się
z niewasyconą lubością, ośnione pięknem
dźwięków wokalnych, miękkością i potęgą
brzmienia orkiestry. Obraz sceny, dekoracje
i kostiumy, reżyserja Roberta Polaka,
wszystko dostraja się do kamertonu ustalo-
nego w dumem hasle: Naród sobie.

Po patryjotyczno-mitycznej Libuшы pog-
oda, rozbawiająca Sprzedana narze-
czona. Przedstawienie nieporównane pod
względem werwy wykonania i kraszy wido-
wiska. Ludowo-demokratyczne Czechy mi-
lują swoje narodowe stroje, jak Anglia swo-
je tradycje. Mają z nich pewnie więcej zado-
wolenia, niż synowie Albionu ze swojej ce-
remonialnej małomówności. Etnografia cze-
ska to nie muzealna wystawa, nie pasja nau-
kowego badacza; etnofilem jest każdy
Czech i każda Czeszka. Stąd na ulicach
tyle w dnie świąteczne narodowych strojów,
w które ubiera się wszyscy niemal co
młodsze wiekiem i dorodniejszą, nie dla se-
zacy, lecz z potrzeby uczucia i z poczucia
swojej ludowości na każdym stopniu spo-
łecznym. W arce przymierza Narodu czo-

skiego złożono i pieśń gminną i strój ludo-
wy. I nie dziw, że kiedy te dwa czynniki
łączą się w dziele artystycznym, rośnie w
sile, rozrzuca się serce czeskie. A nie masz
pewnie drugiej sztuki w Europie tak na-
wskróś ludowej, jak o p e r a c z e s k a i nas
zachwyliło i nas rozrzucało przedstawienie
Sprzedanej narzeczonej. Dla znających cze-
rę tę z oper polskich przyniosło niejeden
ciekawą niespodziankę reżyserską, niejednej
rzeczy nauczyło. Przedewszystkiem można
było z niej przekonać się jak błędnie in-
terpretują nasi śpiewacy postać Tomka, rolę
z naiwnego, jakającego się chłopca wiejskie-
go ostatniego krety. Nie odpowiada to zu-
pełnie tradycji, której świetnym wyrazem
była gra i śpiew Mirki Storka. Kapitałnym
Kecalem był Pollert, Jankiem M. Jenik.
Cykl Smetany zakończył tragiczny Dalibor.
Dano go już po naszym odejściu.

Współczesną operę czeską reprezentowała
w dniach uroczystych „Jeji pastorkinia“
Leona Janacka. Szczęście lat już temu po-
wstało dzieło to, równocześnie z Pelleasem
i Melizandą Debussy'ego. Przy wystawieniu
go w Bernie, gdzie Janacek jest profesorem
tamtęjszego konserwatorium, nie znalazła o-
pera uznania. Jej styl był wtedy jeszcze zu-
pełnym anachronizmem na polu dramatu mu-
zycznego. Oryginalność — nieporównana z
niezem — zamiast zbliżyć do niej słuchacza,
odstręczała go. Przez czterdzieści lat opera

Wielki uniwersytecie, drugą zaś ze zmianą obecnej tymczasowej ustawy uniwersyteckiej, będącym następstwem stworzenia czwartego wydziału. W skład senatu akademickiego wchodzi obecnie: rektor, prorektor, sędzia uniwersytecki, mianowany przez dyrektora departamentu W. i O. P. z pośród członków wydziału prawa i nauk politycznych, dziekan wydziału wreszcie przedstawiciel ciała nauczycielskiego z wyboru, a to z wydziału teologicznego, prawa i nauk politycznych, tudzież lekarskiego po 1, z wydziału zaś filozoficznego 2, mianowanie jeden przedstawiciel nauk humanistycznych i 1 jeden nauk przyrodniczych.

Magistrat lubelski zaczął znowu wypłacać rządowe zasiłki rodzinom rezerwistów rosyjskich, zamieszkałych w Lublinie. Wypłata odbywa się za marzec, kwiecień, maj i czerwiec. Odnosne rodziny, żyjące przeważnie w wielkiej biedzie, powitały podjęcie wypłat z uczuciem ulgi.

„Robotnik“ donosił przed paru dniami, że Wydział pomocy społecznej magistratu lubelskiego odmówił dalszych zapomóg pieniężnych kuchniom robotniczym. Jeżeli się uwzględni, że własny koszt najskromniejszego obiadu wynosi od 2—3 K, a kuchnia, będąca pod opieką Stow. Rob. Chr. pobiera od swych gości tylko 1 K 20 hal., to łatwo zrozumieć, że podobna odmowa może stać się z czasem groźną dla bytu tak ważnej instytucji. Zarząd kuchni, radząco sobie, jak może, zaprowadził na razie bezpłatne obiady, cztery razy w tygodniu.

Zielone Świąta przeszły przy pięknej pogodzie, to też tłumy wybrały się do pobliskiego Stawinka i w inne strony poza miasto. By nieco wyjechać na świeżym powietrzu. Zasiłki przedstawiają się nie najlepiej. Przeważnie widać rzadko zeszłe kłosa, wśród których tu i ówdzie zieloneją gęste kępy, dowód niedostatecznie uprawianej roli. Brak deszczu i wielka, jak na maj, splekota, napędzają rolników poważną troską. W czasie Zielonych Świąt obiegali miasto pogłoski o rzekomych historykach z kieszonkowego życia, o czym tylko wspomnieliśmy z obowiązku dziennikarskiego, bo, jeżeli nawet opierały się na jakichś faktach, to i tak — jak wieść chciała — skończyły się dobrze.

MAŁY FELIETON.

„Gotha“ i Paryżanka.

Powtarzając się od czasu do czasu ataki lotnicze na Paryż za pomocą samolotów „Gotha“ zmuszają ludność od czasu do czasu schodzić do piwnicy na sygnał alarmu. Jedną z Paryżanek opisuje w „Figaro“, jak się odbywa, a korespondent „Neue Zürcher Zeitung“ przytacza najweselejsze ustępy takiej przygody wojennej:

O dziewiątej wieczorem — zaczyna Paryżanka — po wstaniu od obiadu, ma się przed sobą jeszcze cały wieczór. Więc czy samemu ma się gościć u siebie, czy też bawi się na wizycie, schodzenie do piwnicy bywa zarazem środkiem ostrożności i zabawą. Zabawą czasu. Nikt się nie spieszy. Po sygnale jest dość czasu, aby zarzucić płaszcz, włożyć czapkę, wstać do kieszeni najniebezpieczniejsze drobiazgi, jak woda kolońska, testament, czekolada. Towarzyszom posiedzenia w piwnicy, oglądającym po raz pierwszy, mówi się pięknie: dobry wieczór i instaluje się w lokalu, urządzonym już z pełnym komfortem: dywany na podłodze, piecyk naftowy, światło elektryczne, stolik do kart, krzesła białe. Przy grzmicie armat, dobiegającym zdaleka, składa się wreszcie partię bridge'a.

— Coś wygląda tak, jak gdyby się uspokajało — rzuca od czasu do czasu optymistą. Zaś pesymista oświadcza:

— Posiedzimy tu jeszcze ze trzy godziny, na pewno. Posłuchaj pan tylko: to nasze armaty...

— Gdzie tam, to „Gotha“...

— Potem robiliśmy się herbatę. Ogółem były to wieczory wcale znośne.

Wczoraj jednak po raz pierwszy wprowadził nas alarm w zły humor. Proszę sobie tylko wyobrazić: alarm o trzeciej rano! Przecież wtedy spać nawet i ci, co się najpóźniej kładą! Nad słuchujemy: „Czy to na prawdę syrena alarmowa? Tak. Niema wątpliwości“.

Mężczyźni klną pod nosem. — Kobiety klną w myśl. Ziewając, ubieramy się. Ale bez paniki, nie jesteśmy przecież nowicjuszkami.

Pokojówka pootwierała okna, stosownie do przepisów, aby wybuch nie wyszedł zbyt. Zebrała też pędy i torbki z przekąskami. W dziesięć minut po sygnale, światła naszych lampek elektrycznych tańczyły po schodach do piwnicy. Schodzimy, mówiąc sobie dzień dobry, wśród łoskotu pierwszych strzałów armatnich i stukotu zamykających się drzwi. I znowu siedzimy w piwnicy.

Tym razem nie jest już tak przyjemnie, jak wczorajmi bywało. Toalety pań pozostawiają wiele do życzenia. Mężczyźni mają twarze niewyspane i zasiane niegoleną brodą, jak ścierńiska. Kobiety mają podniesione do góry, prawdopodobnie kłótnie im brak. Przytem zniechęceni trochę, nim piecyk się rozpali. Niema bridge'a, bo jesteśmy źli. Słuchamy i czekamy.

Czwarta. Wpół do piątej. Concierge zlatuje po schodach:

— Można wracać, dano sygnał.

Chwała Bogu! Nie długo jednak cieszymy się wznowioną drzemką. Nocne alarmy nie nie zmieniały w pierwszych hałaśliwych oznakach życia dziennego. Około siódmej godziny zaczyna się muzyka tramwajów. Za chwilę luzują ją piekielny hałas: okna dwudziestu mieszkań otwierają się, służba trzępienie dywany. W dzienniku jakiegoś młodego żołnierza, ogłoszonym przez pisma, czytaliśmy niedawno: „Kanonada wygląda z oddali zupełnie tak, jak gdyby trzępiano równocześnie tysiące dywanów“. Do licha! Nasza służba mogłaby tego rana zanurzać swej kanonady. Ale co na to poradzić? Dywany muszą być wytrzępane.

O ósmej przynosi dziennik. Donosi tylko o ostrzeliwaniu Paryża przez wielką armatę. O nocnym alarmie ani słowa. Nie warto pisać. Za to biuletyn doskonały, więc przewracam się na drugi bok i usiłuję zasnąć.

Dziwił się. Automobile trafiają na sad ostrożny. Handlarze jarzyn zagrzewają na swym wesołym hałasem. Dziesiąta. Bum! Bum! Co to? Znowu armaty?

— Niech pani wstaje — przybiega pokojówka. — Alarm!

— Wstawać? Za żadną cenę. Daj mi spać!

KRONIKA.

ŚRODA

5

Bonifacego bm.

Wstąpienie świąt o godz. 3.35 r.

Zachód „ „ „ 7.41 w.

Długość dnia godz. 16 m. 11.

Z miasta.

CHODNIKI NA PLANTACH przedstawiającej tej wspaniałej widowisko. Pchno na nich wyrw, dziur, wybojów, w wielu miejscach wydobywają się na wierzch kamienie, gdzieś wyszczerza się czerwona cegła. W jesieni, ani teraz na wiosnę nie uczyniono nic dla ich konserwacji, nie wyaspano żwirami i piaskiem, nie ubito i nie umocniono powłoki chodników, to też obecnie doszło do stanu dzisiejszego. Zwracamy uwagę na to zarządom plant, który powinien ce rychlejszą przystąpić do uporządkowania chodników, inaczej wyrwy i wywał artysta Divadla Edward Vojan i śpiewał najpiękniejszy chór czeski, nauczycieli praktyczni, była jedynym w swoim rodzaju koncertem, z jakim wystąpić może tak zasobne w środki artystyczne społeczeństwo, jak Czesi. P. Destinnowa należy, jak dobrze wiemy, do najwspanialszych gwiazd śpiewackich na świecie; śpiew jej ma w sobie potęgę wyrazu, ciepło i słodycz i urok prostoty. Filharmonicy musieli powtarzać Wełtawę Smetany, którą z nich wyzwarowywała poetyczna bałata Cezalskiego. Wśród poezji słowiańskich, które deklamował podniósł Vojan, poruszył wszystkich do głębi Psalm wiary Krasnickiego w przekładzie Czemego. Poruszyli nas także chóralne pieśni, a w nich nasz smutny hymn: „Z dymem pożarów“. Znają go i śpiewają, jak wszystkie nasze pieśni, całe Czechy. A tkwi w nich tajemna siła spajania serce bratnich...

Wyjeżdżaliśmy z Pragi przepełnieni podziwem dla wspaniałego narodu, wzruszeni przyjemnością, jakiego na świecie całym niktby nam nie zgotował. Poznałmy się i zaprzyjaźniliśmy. A kiedy nas, w późną noc w niedziele żegnał Kramarz serdecznym uściskiem i nadzieją zobaczenia się, czuliśmy, że żegna nas serdecznie cały ten naród i do siebie zaprasza w gościnę, bo wszyscy tam myślą i czują jak on, on jak wszyscy.

Zdzisław Jachimowski.

boje będą się zwiększać, zaniedbanie to będzie coraz bardziej rażące, a koszt robót, gdy chodniki znajdą się w jeszcze gorszym stanie, ogromnie się powiększą.

BEZPRZYKŁADNY BRAK LEKARZY. Informujemy nas, że już w latach wojny było w szpitalu św. Łazarza 12 lekarzy. W ostatnich tygodniach z tej liczby powołano do wojska 6. Zważywszy, że w szpitalu św. Łazarza przebywa obecnie 1200 chorych, o opiece lekarskiej nad nimi mowy być nie może. Najwięcej na brak lekarzy cierpi oddział umysłowo chorych i oddział chorób kobiecych. Wydział krajowy powinien z całą energią starać się o wyreklamowanie powołanych lekarzy, albowiem bezprzykładne te stosunki panować dalej nie mogą.

Z TEATRU IM. SŁOWACKIEGO komunikują: Dzisiaj „Zaczarowane koło“ L. Rydla z p. R. Łuszczykiewicz-Gallowa, Kamińska, Majdrowiczówna, Jednowskim, Zarskim, Szymborskim, Noskowskim, Boehlkiem i Nowakowskim w rolach głównych.

Przygotowania do premiery sobotniej, którą będzie najnowszy utwór Wł. Perzyńskiego — „Strach na wróble“, dobiegają końca. Nazwisko wybitnego autora, tak lubianego u nas, zapewnia i tym razem nieprzeciętny nabytek repertuarowy, a obsada, którą tworzą pp. Jarszewska, Czaplińska, Majdrowiczówna, Górka, Czarniecka, Feldman, Jednowski, Noskowski, Zarski, Brandt i Senowicki, daje pewność świetnego wykonania. Reżyseruje p. M. Jednowski.

CYKL PRZEDSTAWIEN L. RYDŁA. W myśl zapowiedzi urzędu dyrektora teatru im. Słowackiego w bieżącym tygodniu cykl przedstawień utworów Lucyana Rydla, który obejmie trzy dni od środy 12 b. m. do piątku 14 b. m. We środę 12 b. m. uroczyste przedstawienie rozpocznie „marsz żałobny“ Szopena, następnie pp. Bednarzowska, Solska, Majdrowiczówna, Sosnowska, Kosińska, Nowakowski wygłoszą najcenniejsze liryki zgłaszające. Zakończy wznowiona obecnie komedia „Z dobrego serca“ z pp. Jarszewska, Bończą, Noskowskim i Puchalskim.

W drugim i trzecim dniu cyklu powtórzone będą sztuki: „Na zawsze“ we czwartek 13 b. m. i „Zaczarowane koło“ w piątek 14 b. m.

Dochoń z tych przedstawień, na które ceny ze względu na cel podwyższono o 50%, przeznaczono na „Zagon im. L. Rydla“.

RÓCZNICA DĄBROWSKIEGO W TEATRACH MIEJSKICH. Ku uczczeniu setnej rocznicy zgonu twórcy wiekopomych Legionów, bohatera epopei Napoleońskiej, generała Henryka Dąbrowskiego, przypadającej jutro we czwartek 6 b. m., występują oba nasze teatry miejskie z uroczystymi przedstawieniami, by uświetnić i upamiętnić drogą, a tak wypadkami współczesnymi zbliżoną nam rocznicę.

Teatr im. Słowackiego powtarza w tym dniu podniosły dramat L. Rydla „Na zawsze“, który poprzedzi odgrywanie przez orkiestrę „Marsza Dąbrowskiego“ i okolicznościowe przemówienie patriotyczne.

Dramat ludowy powtarza święto wystawiony utwór A. Maleckiego — „Grochowy wiepieć“, poprzedzony przemówieniem i „Marszem Dąbrowskiego“, odegranym przez tamtejszą orkiestrę.

Z TOW. SZTUK PIĘKNYCH. XXI wystawa „Sztuki“ w gmachu Towarzystwa Sztuk pięknych (plac Szepeński 4) wzbudziła wielkie zainteresowanie dziełami: Aneri, Axentowicza, Biema, Bohdanowiczowej, Fedkowicza, Filipkiewicza, Hannytkiewicza, Hofmana, Ryłkowskiego, Kamockiego, Laszczki, Markowicza, Neumanna, Nosiłowski, Olesia, Osackiego, Polczarskiego, Popławskiego, Pugeta, Seweryna, Sicińskiego, Skoczylasa, Stryjskiego, Teleskiego, Uziembli, Weissa, Winiarza, Wojnarskiego i innych.

„Salon sprzedaży dzieł sztuki“, istnieje przy Towarzystwie Sztuk pięknych, wzbogacił się w ostatnich dniach o dzieła: Jana Matejki, Juliusza Kossaka, A. Grotgera, A. Kotsisa,

Chlebowskiego, Wysockiego, Axentowicza, Augustynowicza, Stachewicza, Falata, Filipkiewicza, Czajkowskiego, Uziembli i w innych. Salon otwarty codziennie od godz. 10 do 6. Wstęp wolny.

JUBILEUSZ SZKOŁY SZTUK PIĘKNYCH DLA KOBIET Maryi Niedzielskiej obchodzi w 10 roku istnienia ta pierwsza na ziemiach polskich i zasłużona szkoła, wystawę obecnych i dawnych uczennic, między innymi takich, które zdobyły sobie wybitne imię w malarstwie polskim. Otwarcie wystawy, umieszczającej w Pałacu Spiskim, odbędzie się w niedzielę 9 b. m. o godz. 11 rano.

WIEC FUNKCYONARYSZY PAŃSTWOWYCH wszystkich dykasterij odbył się w niedzielę w sali „Sokoła“ przy udziale około tysiąca uczestników, pod przewodnictwem prezidenta sądu, p. J. Panka i rektora Dr K. Kostaneckiego. Wiece zgłosił radca Dr P. Wielgus, referował oficyał Górka, w dyskusji przemawiali pp. Weinert, Krajewski, Tchórzewski i Weisberg. Uchwalono szereg rezolucyj, straszących przez czas wżądni dostosowania wymiaru plac i poborów do każdorazowych cen targowych; podwyższenia plac o 200%; do starczenia urzędnikom środków żywności i artykułów codziennego użytku, jak ubrania, bielizny, obuwia, opału po ustanowionych cenach maksymalnych; utworzenia hurtowni w Krakowie, zreformowania rządowej akcyi pomocy, odškodowania za popiesione straty w ruchomościach przez inwazyjne nieprzyjacielską spowodowane; wypłaty jednorazowo od 1000 do 3000 koron, jako rekompensaty za niewypłacenie dodatków drożyznianych od chwili wybuchu wojny, odszkodowania funkcyonaryszów, którzy przez czas inwazyi pozostali na miejscu, przez wypłatę im czwartej części pełnych poborów; odwołania urzędników, przyznania emerytom i sierotom zasiłku drożyznianego na ubranie i obuwie i podwyższenia im zasiłku drożyznianego o 200 proc. wreszcie wliczenia do lat służby, odbytej w czasie wojny, służby wojskowej. Celem wykonania uchwał wieloosobny wybrano komitet złożony z 31 członków.

ZBIÓRKA BIELIZNY DLA ŻOŁNIERZY-POLAKÓW. Z inicjatywy tuł. k. k. komendy miasta przydyum miasta przygospoduje na dni najbliższe publiczną zbiórkę zdanej do użycia bielizny męskiej, którą mają być oddzielni powracający z niewoli rosyjskiej legionści i żołnierze austriacy narodowości polskiej. W tym celu przydyum miasta uprosiło poniżej wymienione panie do przeprowadzenia zbiórki, a to przez przyjmowanie darów w mieszkaniu, tudzież przez zbieranie ich w kołach zamożnych znajomych.

Przydyum miasta ma nadzieję, że mimo trudnego położenia ogółu ludności, znajdą się wśród zamożniejszych mieszkańców jednostki, które chętnie ofiarują pewną ilość bielizny, manifestując w ten sposób nietylko szlachetne uczucie względem tych, którzy długie miesiące przetracili na beznadziejnej powiercie, lecz także (o co głównie chodzi) ehę zapobieżenia rozwleczeniu się chorób zakaźnych.

Przeprowadzenia zbiórki podjęły się panie: Drowa Aronszówna, XXII, Krakowska 8; dyr. Chmielowa, Jabłonowskich 26; dyr. Drozdowski, ul. Lubomirskich, szkoła; filia Czerwonego Krzyża, pl. WW. Świętych 1, i p.; Górka, Bonerowska 11; prof. Walerowa Jaworska, Kopernika 15; Drowa Ign. Landauowa, ul. św. Jana 3; radczyni Luczkowa, XXII, Kasa oszczędności; kap. Niewiadomska, Wolska 19; Reborna, Tatarska 10; Rimplerówna, Grodzka 12; prez. Sarowa, Zwierzyniecka 17; Drowa Tillsowa, Grodzka 40; Drowa Zaczekowa, Garbarska 13. Odbiór każdego daru stwierdzony będzie drukowanym poświadczeniem.

ZŁODZIEJE KOLEJOWI ZAWIEDLI SIĘ GORZKO. Krajowy Urząd gospodarczy, pod którego patronatem tworzą się w kraju znakomite prosperujące przedsiębiorstwa, dla zbytu jaj, zamówił dla tydzień spółki kilka tysięcy jaj porcelanowych, używanych przez hodowców do podkładania w guzłach kur, aby się lepiej nosły i składały jaja w jednym miejscu. Wyroben tych sztucznych jaj trudni się pewna firma w Górnej Austrii, która w tych dniach wystąpiła pod adresem Krajowego Urzędu gospodarczego do Krakowa dwie skrzynie, których zawartość oznaczona była terminem fachowym „Nestler“. Złodzieje kolejowi, nie obznajomieni z arkanami hodowli drobiu, nie zrozumieli tej nazwy i snadź w przekonaniu, że zdobywają jaja prawdziwe, postarali się o „zniknięcie“ skrzyń w drodze. Szkoda jest znaczna, bo wynosi przeszło tysiąc koron. Ale jak gorzkie musiało być rozczarowanie złodziejskich, obliźniętych się na myśl o jajecznicy, gdy przekonali się, że śluzne jajka nie są produktem kur, lecz tylko nędznym surogatem.

POŻAR. Z soboty na niedzielę wybuchł pożar na Grzegórkach w chacie Galickiej, którą objął ogień, leżący naprzeciw laboratorjum wojskowego, w którym mieszkały siły materjały wybuchowe, niebezpieczeństwo było więc poważne. Od ognia zajęła się nado stodoła i dwa dalsze domy. Przybyły 3 plutony straży pożarnej i po pewnym czasie ugasiły ogień, choć trudność były niemałe do zwalczania, z powodu braku wody w pobliżu. Dowodem zliczenia, jakiemu, dziełi stosunkom wojennym uległa gawiedź mieszka, jest następująca okoliczność, towarzysząca pożarowi: Oto garść „kantru“ grzędzieliści zruła się do rabunków domów podważa akcyi ratunkowej, korzystając z zamieszania. Pożoła kilku aresztowała.

DRAMAT RODZINNY. W ubiegłym miesiącu w stawach przy cegielni w Grzegórkach

znaleziono uduszone 9-miesięczne dziecko. Zbrodni dokonał wojskowy L., który wrócił po długiej nieobecności na urlop do domu, dekurującą żonę o wiarołomstwo. Aresztowano go dopiero w Ubrzynie we wschodniej Galicyi. Do zbrodni się przyznał, a następnie z rozpaczy popełnił samobójstwo przez zastrzelenie.

Polaki i ze światła

DAR M. LWOWA NA SZKOŁĘ POLSKĄ Z Polskiej Ostrawy na Śląsku donoszą, że Zarząd gminy król. stoł. miasta Lwowa uchwilił 500 kor. jednorazowej subwencji na utworzenie polskiej szkoły wydz. im. Tadeusza Kościuski w Polskiej Ostrawie na Śląsku. Z ten dar składa Komitet gorące podjętym. Wincenty Sierakowski, przewodniczący. Józef Chobot, skarbnik.

ZIEMIANKI, PRZECIWI SPRZEDAWCY KOM. Dzienniki lubelskie donoszą: Na odbytem w Lublinie w ostatnich dniach mającym braniu członków Kółek Ziemiaków powzięto następującą rezolucję: Stwierdzając, że sprzedaż w obecne ręce ziemi i nieruchomości wiejskich i miejskich jest największą zbrodnią narodową, uchwalamy, że każdy Polak, dopuszczający do tego występu, będzie wykluczony z wżrąysko i społecznie, wraz z najbliższą rodziną, a tem samem powinien być wykreślony z wszystkich Związków i Stowarzyszeń.

Rezolucję tę, która ma być przedstawioną na walnym zebraniu Tow. Związku Ziemiaków w Warszawie podpisał delegatki Kółka chełmskiego, janowskiego, kłuckowskiego i żółkiewskiego.

UWOLNIENIE ARESZTOWANYCH W LUBLINIE. Z Lublina donoszą: Wszystkich aresztowanych z powodu różnych zamieszek, co do okazyj sprawy chełmskiej, czy też pod czas innej okoliczności politycznej, jak również posadzonych o należenie do tajnych organizacyj w ostatnich czasach, wypuszczono na wolność i sprawy ich umorzono.

PIĘĆ MILIONÓW NA LITERATURĘ HEBRAJSKĄ. Z Warszawy donoszą: Ewakuowany z Warszawy wojskarz z ul. Senatorskiej, Szybel, dorobił się w Rosji — podług prasę tygodnikowej — licznych milionów i ofiarował 5 mil. rubli jako fundusz na cel szerzenia literatury hebrajskiej, wydawania gazet hebrajskich i przekładów arcydzieł na język hebrajski.

ARESZTOWANIE „MIĘDZYNARODOWEJ TANCERKI“. Ze Lwowa donoszą: Pod zarzutem kradzieży z włamaniem, dokonanej w Sądowej Wsi, aresztowano tu kilku jeńców rosyjskich, a za współudział w tej kradzieży, a jak się zdaje i w wielu innych, aresztowano niejaką Maryę Solecką, „międzynarodową tancerkę“. Stanowi ona pod pewnym względem osobliwość, mianowicie władza bardzo blagie i dość poprawnie jakiekolwiek francuskim, mówi też po angielsku, po niemiecku, po włosku, a natomiast nie umie ani czytać ani pisać i nie tyko w tych aforach językach, ale nawet po polsku. Może się tylko z trudem podpisać i to bardzo nieczytelnie. Historia jej życia jest bardzo burzliwa. Jako kilkunastoletnia dziewczyna wjechała z pewnym młodym człowiekiem do Paryża, który ją wprowadził po wszystkich miejscach rozrywki stolicy Francji. Najbardziej przypadły jej do gustu teatryki variétés i zapracowała być tancerką. Towarzysz jej powrócił po pewnym czasie do kraju, ona zaś, zmieniając opiekunów, zwiędła wiele innych miast: Rzym, Nicea, Monte Carlo i t. p. i wróciła do Paryża już jako „sławna tancerka“. W czasie swej kariery scenicznej zebrała, prócz okłasków, znaczny majątek i mnóstwo kosztownych podarunków i wreszcie gnana tęsknotą, wróciła do wsi rodzinnej. Tam jednak przyjęła ją rodzina tak niechętnie, że musiała opuścić wieś i osiedlić się stałe we Lwowie, gdzie prowadziła jedną z większych pensjonatów. Oprócz mieszkanin w mieście wynajęła Solecka dom za rogiem iyczakowską. Tam sposób jej życia zwrócił uwagę władz bezpieczeństwa. Wykryła wkrótce, że u tajemniczej damy odbywają się schadzki jeńców rosyjskich, deserterów, włamywaczy i t. p. W czasie aresztowania miała także u siebie liczne grono „gości“. Znalaziono u niej wiele przedmiotów, pochodzących z kradzieży.

TRAGICZNY WYPADEK zdarzył się ubiegłej niedzieli w Bukaczowcach. Dwa uczniowie 6 klasy gimnazjum, Alojzy Rajewski i Leon Dobrzyński, uczone wspólnie do egzaminu, zaczęli się dla żartów przekomarzać. Dobrzyński wydzierał rewolwer i czołzył, że strzelił. Istotnie padł strzał. Rajewski uszczepiony kulą ranną na podłogę. Przesłany Dobrzyński, sądząc, że zabił kolegę, pobiegł do lasu i tam się zastrzelił. Rajewski był jednak tylko lekko ranny, a nadi na ziemię z przetrzeźnia.

EKSPOZYCJA ZAKŁADU IM. OSSOLINSKIEGO W KIJOWIE. „Przegląd Polski“ donosi, że w Kijowie utworzona została czasowa ekspozycja zakładu im. Ossolinskich. — Celem jej jest, obok innych zadań, zbieranie dla biblioteki i muzeum tego zakładu wszelkich druków, jakie ze wschodniej strony kordonu wojennego w czasie wojny aż do chwili obecnej wychodziły i wychodzą, a także wszelkich rysunków, fotografii, oznak pamiątkowych i t. d. dotychczas życia polskiego na Ukrainie i w Rosji.

STO TYSIĘCY DOLARÓW Z KONCERTU. Z Hagi donoszą: Paderewski urządził w Wasyngtonie koncert na rzecz amerykańskiego

Ostrzeżenie!

Jedyną prawdziwą nieszkodliwą farbą do materyi w różnych kolorach jest

PALATYN

WYROBU DOROSZOWA I SZULCĄ.

Wystrzegać się fałszykatów.

Wyłączny skład na Galicyę i Austro-Węgry: **J. Leserkiewicz** Dom handlowy Kraków, Zielona B.

Czerwonego Krzyża. Czysty dochód wynosił 100 tysięcy dolarów. W następnym dniu przyjął Wilson Paderewskiego i zapewnił go o swej sympatii dla ludności polskiej.

POLACY ZA GRANICĄ. „Dziennik Narodowy” otrzymał z Londynu wiadomość, że władze angielskie przeprowadzają przymusowy pobór do wojska wśród Polaków, przebywających w Anglii, a opierających się temu zarządzeniu, odsyłają do północnej Rosji. W Paryżu, jak donosi „Polak” paryski, utworzony został „Urząd polski spraw cywilnych we Francji” (Paryż, rue Godot-de-Mauroy 5), składający się z trzech komisji: a) paszportowej i opieki prawnej, b) opieki nad jeńcami i internowanymi i c) opieki materialnej.

JAK ŻYDZI Z JALTUSZKOWA ZDOBYLI CIĘŻKĄ ARTYLERIĘ. Jedno z pism polskich w Rosji opowiada: Wracali dywizje bolszewickie z frontu. Wracali też oddział ciężkiej artylerii, istotny ciężar w tym powiecie. Ale komendantem oddziału był Waska, filut nielada, i on to obmyślił łatwy sposób pozbycia się niepotrzebnego balastu. Gdy dywizja zbliżyła się do Jaltuszkowa, żydowskiego miasteczka, w powiecie mohylewskim, zaproponował pomyślny komendant jego mieszańcom kupno ciężkiej artylerii. Lecz żydzi, jako naród mało rojewający, skrzyknęli się na tę propozycję. Wówczas dywizja oddała o finle, skierowała tony armat na miasteczko i dała milow. Przerwała żydów w przyniesieniu natychmiast żądanej sumy, otrzymując w zamian ciężkie działa i amunicję.

„DENGUE”. O zagadkowej nowej epidemii, szerzącej się obecnie w Hiszpanii, nadchodzą następujące szczegóły: epidemia szerzy się z niezwykłą szybkością, głównie wśród dzieci i starców, a ogarnęła najszersze koła ludności. Choroba trwa około dwóch tygodni, a nie jest śmiertelna. Wypadku śmierci z niej dotychczas nie zanotowano. Lekarze przypuszczają, że jest to gorączka „Dengue” lub malarija. Choroby te, spotykane na w-brzoju śródziemnomorskim, szorzą się niekiedy epidemicznie.

Gorączka malarijska, której rzekomego bak-terya przenosi się przez mleko chorych. W zainfekowanej choroba ta dawniej tak bardzo częsta, zniknęła prawie doszczętnie, gdyż zakazano żołnierzom spożywania niegotowanego mleka krowiego. Zarazić się też może jedna osoba od drugiej. Gorączka „Dengue” rozpoczyna się tam samymi symptomatami, jak influenza, lecz potem występuje przy niej wy-razny skłon do przykurczliwości i znikają po tygodniu.

HEBREJKA DUNSKA. Z Kopenhagi piszą: Zastępca przewodniczącego w najwyższej radzie podatkowej duńskiej, p. J. Bang, wy-owiedział odczyt, ilustrujący napływ złota do Danii w r. 1918. Okazuje się, że kraj ten, licząc trzy miliony mieszkańców, posiadał w roku 1918 aż 500 milionów, z których 400 posiadało od 1 do 5 milionów majątku, 32 od 5 do 10 milionów, 7 od 10 do 20, a jeden przekroczył 20 milionów koron. Spekulatorzy giełdy odgrywały olbrzymią rolę w zubożeniu się. O jej rozmiarach daje wyobrażenie cyfra 200 000 milionów koron, uzyskanych w 1918 r. z giełdowych operacji. Agenci i klienci wpływają w gotówkę. Ich dochody wzrosły w dwójnasób, w trójnasób i więcej. Ryba-ry proci, którzy przed wojną zarabiali po 900 koron rocznie, z latwieścią obecnie mają po 3500 koron. Przeciętny dochód roczny sklepi-ka, kupca w mniejszym stylu, wynosił 11 800 koron i to według list podatkowych! Zbiory majątek narodowy wzrósł do 3 miliardów 100 milionów. Znaczący to, że w razie równego jego podziału między wszystkich mieszkańców kra-ju, każda rodzina miałaby rocznego dochodu 4000 koron.

KONKURS Z FUNDACJI W. OSŁAWSKIE-GO. Zarząd Akademii Umiejętności w Krako-wie ogłasza konkurs na 5 stypendyów po 500 koron rocznie z fundacji im. s. p. Wiktora Osławskiego. Podania należy wnieść do zarzą-du Akademii najpóźniej do dnia 29 czerwca b. r. Warunki obowiązujące kandydów wy-mienione są w art. VI i VII aktu fundacyjnego.

MIĘSKA SZKOLA GOSPODARSTWA DO-MOWEGO. Kurs gospodarstwa dla nauczycie-lik szkół ludowych rozpoczyna się w Krakowie w miejskiej szkole gospodarstwa domowego, ul. Pędzichów 13, z dniem 4 września b. r. Po-дання o przyjęcie należy wnieść do dyrekcji szkoły najpóźniej do 15 czerwca b. r. Do po-дання należy dołączyć a) świadectwo zdrowia, na dowód, że kandydatka będzie mogła pod-jąć wymaganej w szkole pracy i b) deklarację, że kandydatka, jako uczennica, poddaje się wszelkim przepisom karności szkolnej. Później-sze zgłoszenia nie będą uwzględniane. Kandy-datka po otrzymaniu karty przyjęcia wniesie przez swoją rodzinę do n. k. Rady szkolnej krajowej prośbę o urlop, dołączając a) kartę przyjęcia, b) tabelę kwalifikacyjną. Kandydatka będą poddana egzaminowi wstęp-nemu na dowód, że 1) posiadała pewną wpra-wę w gotowaniu, 2) że umie czytać na maszy-nie i obchodzić się z nią. Król nie jest wy-na-gany.

REHABILITACJA PO ŚMIERCI. Tuż przed wybuchem wojny aresztowany został w Saarbr-cken rzemieślnik Maurer na 15 lat domu karnego za zabicie 12-letniej dziewczynki. Skazany bro-nił się rozprawkami przeciw oskarżeniu i za-rosł pod koniec rozprawy, jak i po skazaniu go zaklinał się, że jest niewinnym. Obecnie, jak

donosi „Saarbr. Volksztg”, rezała na łożu śmierci macocha zamordowanej dziewczynki, że to ona zabiła pasterbicę. Maurer był więc niewinnie skazany. Rodzice jego zmarli zaraz po procesie z ogromnego zmartwienia, a on sam umarł też wkrótce w domu karnym.

Zawiadomienia i komunikaty.

WYSTAWA ZWIĄZKU ARTYSTÓW z od-działem sprzedaży odręcznej i Biuro odbudo-wy art. kościołów, otwarte codziennie od godz. 10^{1/2}—1^{1/2}, ul. Szpitalna 1. 21.

WAKACYJNE KURSA WYDZIAŁOWE dla nauczycieli i nauczycielek. Staraniem naczelnego zarządu Związku polskiego nauczyciel-stwa ludowego odbędzie się kurs wydz. ze wszystkich 3-gr., oraz kurs nauk ekono-micznych-społecznych w czasie ferii w Krakowie. Opłata za uczestnictwo na kursie wynosi K 100. Zgłoszenia wraz z zadatkami w kwocie 20 kor. należy nadsyłać pod adresem Z. P. N. L., Rynek 29.

NAUCZYCIELE LUB NAUCZYCIELKI do matematyki (29 godz. tygodniowo), przyrody (11 godz.), geografii (6 godz.) i niemieckiego (17 godz.) potrzebni w Niemczech przy Gran-icy (Król Polskie). Płaca za jedną godzinę wy-kładu tygodniowo 250 koron rocznie, prócz te-go 500 koron rocznie za w. łowawstwo, ilość godzin obowiązująca nauczyciela 25—30 tygo-dniowo. Reflektanci proszeni są o nadsyłanie ofert z podaniem lat, stanu rodzinnego, kwalifi-kacji (wykształcenie, praktyka) pod adre-sem: Kopalnia Kazimierz przez Granicę, Inży-nier Tyszka.

ETAP. URZĘDY POCZTOWE. Dyrekcja poczty komunikuje: Oprócz poczty polowej 255 otwarto także etapowy Urząd pocztowy 258 w Kijowie i etapowy Urząd pocztowy 448 w Zmerynie dla ograniczonego prywatnego ruchu austriackich i węgierskich obywateli (także żołnierzy herce-gowickich) pod warunkami, przewidzianymi dla poczty polowej 255 w Odesie.

NEKROLOGIA.
† Stanisław Korolewicz, kierownik sta-tystyki w Borszczowie, przeżywszy lat 40, zmarł tragicznie z wrogich rak w poniedziałek na swym stanowisku urzędowym. S. p. zmarły cieszył się wśród kolegów i podwładnych szcze-rą sympatią i szacunkiem dla zalet serca i charakteru. Przed niespełna trzema tygodnia-mi był na pogrzebie ojca w Krakowie, gdzie znany był i lubiany w szerokich kołach znaj-o-myh i przyjaciół. Zgon jego przedwczesny wy-wodzi niewątpliwie szczerą i głęboką żal w naszym mieście. Zmarły był bratem lekarza Legionów, Dr B. Korolewicz i dziennikarza p. Wincentego Korolewicz.

Repertuar teatru miej. im. J. Słowackiego.

Środa 5 b. m.: „Zaczarowane koło” L. Rydla.

Czwartek 6 b. m.: „Na zawsze” L. Rydla.

Piątek 7 b. m.: „Marta Leszczyńska” T. Konczińskiego.

Sobota 8 b. m.: Nowość: „Strach na wróble”, komedia w 4 aktach Wł. Perzyskiego.

Niedziela 9 b. m.: popołudniu „Walka kobiet” Serbe’a i Logouage; wieczorem „Strach na wróble” Wł. Perzyskiego.

Repertuar miejskiego teatru ludowego.

Środa 5 b. m.: „Orfeusz w piekle”.

Czwartek 6 b. m.: „Grochowy wieniec”.

Sobota 8 b. m.: „Księżniczka czardasa”.

Niedziela 9 b. m.: popołudniu „Chory z uro-jeńia”; wieczorem „Grochowy wieniec”.

Nauka, literatura, sztuka.

„MASKI”. Zeszyt 15-ty zawiera treść nastę-pującą: St. Wyspiański: Witraż wawelski VIII, Lud. Eminowicz: Przed bitwą, Kaz. Tetmajer: Walka (o. d.), Z poezji ukraińskiej (B. Lepki — S. Twardochlib), Fr. Mirandola: Sztuczny żoł-nierz, Tad. Szantoch: Poezje, Przegląd: K. Izykowski: Projekt Akademii literackiej, L. Bończa: Z zagadnień teatru (dokończenie). O-kladka rysunku St. Wyspiańskiego. Dodatek ilustracyjny Kaz. Siekalskiego (Wład. Leop. Jaworski). Wewnątrz rysunki i reprodukcje z dzieł Van Dongena, El Greco, H. Matisse’a, J. Mierzejewskiego, St. Wyspiańskiego i inn.

NOWE KSIĄZKI.

Dr Jan Sas Zubrzycki: „Wawel przed-dzielony” — wywody na tle sztuki polskiej pogańskiej.

J. Gądoški: „Rzym”. Podręcznik hi-storii starożytnej. Wydaw. M. Arcta w War-szawie. 1918.

Dr W. Górnalski: „Hygiena w harco-rstwie”. Wydaw. Arcta. 1918.

Józef Ciembroniowski: „Jak wy-ohowywać dzieci w szkole elementarnej”. Pod-ręcznik praktyczny dla nauczycieli. Wydaw. Arcta w Warszawie. 1918.

W. M. Kozłowski: „Krótki zarys logiki wraz z elementami ideografii logicznej”. Wyd. M. Arcta w Warszawie. 1918.

„Pietrogradzka rabocza komun”.

Od przybycia w tych dniach do Kie-ła Dra Nowakowskiego otrzymała „Gazeta Kielecka” kilka cennych informacji o ży-ciu w dawnej stolicy b. carstwa rosyjskiego, noszącej obecnie urzędową nazwę „Pietro-gradzka rabocza komun”.

Ludność Petersburga podzielona została ustawowo na trzy kategorie. Do pierwszej należą ludzie różnych zawodów, jak: urzę-dnicy, lekarze, naukowcy, stróża, maszy-niści, konduktorzy itd., młodzi wiekiem, o-trzymują oni miesięcznie pensję od 300 do 350 rb.; do drugiej kategorii i należą ludzie tych samych zawodów, lecz starsi i pensya ich miesięczna wynosi od 400 do 450 rb.; trzecią wreszcie kategorię ludności stano-wią komisarze bolszewicy, których jest bardzo wielu, bo tytuł ten noszą niemal wszyscy urzędnicy bolszewicy. Pobierają oni pensję miesięczną od 500 rb. wzwyż, zależnie od stanowiska, protekcyi itd. Pen-sye te wobec szalonej drożyzny, nie mogłyby starczyć na utrzymanie, to też podsta-wowe wynagrodzenie stanowi dodatek droży-zniane, o które dopomina się raz po raz ta lub tamta kategoria pracowników. Nieda-wno np. zagrozili strajkiem maszyniści i konduktorzy i rząd, obawiając się bezrobo-cia, przysłał im zapomogi od 1.200 do 1.500 rubli miesięcznie.

Ceny produktów żywnościowych dosię-gły w Piotrogradzie zawrotną wprost wy-sokość. Funt chleba kartkowego kosztuje 46 kop., lecz jest on nie zawsze, a prztem wydzielają go w bardzo ograniczonej ilości, wobec czego ludność musi nabywać doda-tkowy chleb, którego funt kosztuje 15 ru-bli! Funt masła kosztuje od 40 do 50 rb.; funt kartofli od 3 do 4 rb., jajko od 2 do 3 rb. Z mięsa jest tylko konina, wydzielana w ilości 4 funty na miesiąc w cenie 7 rb. 80 kop. za funt. Podstawowe pożywienie lu-dności stanowi ryby suszone po cenie od 4 do 5 rb. za funt.

Zasadę zniesienia własności prywatnej rząd bolszewicki stosuje w sposób bezwzględny. Wszelkie złoto i papiery, znajdujące się w skrytkach bankowych, skonfiskowa-no. Skutek tego zarządzenia był taki, że od-razu dziesiątki tysięcy ludzi zamożnych sta-ło się niedziszami i powstały w ten sposób zastępy inteligentnego proletariatu, który rzekomo miał zniknąć po przewrocie bol-szewickim. Właściwie nastąpiła tylko zmia-na osób. Niedawno rząd bolszewicki pozba-wił właścicieli ich domów. Obecnie domy są własnością „komitetów domowych”, któ-re ustanawiają komorne itd.

Wyższe, średnie, a nawet niższe zakłady naukowe są nieczynne. Według obowiązują-cych obecnie w Piotrogradzie przepisów personal nauczycielski szkół winien być o-bierany przez uczniów i uczennice. Przepisy te, rzecz prosta, musiały doprowadzić do ab-surd, rezultatem czego jest kompletny pa-raliż ruchu szkolnego. Tak samo pozamy-kane są szpitale, ponieważ bolszewicy po-ropzedali lekarzy, uważając ich za ludzi szkodliwych dla „nowego porządku”, pod-trzymują oni bowiem życie słabych i kalek tworzących znów proletaryat, który nie mo-że istnieć w ramach nowego ustroju itd. we-dług znanej recepty.

Nie dziwnego, że w tych warunkach ży-cie umysłowe w stolicy Rosji zupełnie za-marło. Rząd bolszewicki gnębi prasę opo-zycyjną i niemiecką energią, jak to czynił rząd carski. Nikt nie prenumeruje dzien-ników. Istnieje tylko sprzedaż pojedynczo pism, za które płać się od 50 do 60 kop. za egzemplarz.

O tem, co się dzieje na innych teryto-ryach dawnego państwa rosyjskiego, które wylały się z pod władzy bolszewików, posiada Piotrograd bardzo niepewne wia-domości. O Kaledinie i Kornilowie wiada w Piotrogradzie, mniej więcej tyle, ile my tu wiemy. Kto wie, czy Kornilow nie jest już legendarną postacią w której niejako odbiły się dążenia lepszej części społeczeństwa ro-syjskiego.

Z ostatnich zarządzeń rządu bolszewickie-go w stosunku do Polaków należy zanoto-wać zakaz wyjazdu Polaków z Piotrogra-du. Charakterystyczne są motywy tego za-kazu. Polacy nie powinni opuszczać Piotro-gradu wobec niebezpieczeństwa, w jakim znajduje się rewolucja, do obrony której Polacy są obowiązani. Obecnie więc ten tylko z Polaków opuszcza Piotrograd, kto może zaopatrzyć się w legitymację w ja-kim poświadczeniu zagranicznym. Naogół trze-ba zaznaczyć, że stosunkowo nie wielu (?) Polaków zamieszkałych w Piotrogradzie, za-mierzających do kraju. Ze stałej kolonii polsk. mało kto to uczynił, a i bardzo wielu z tych, którzy osiedlił się w Piotrogradzie z powodu wojny, otrzymało paszporty, których nie chcą opuścić, niektórzy zaś nie uważa-ją obecnych stosunków w Królestwie za ostatecznie ustalone.

„Gesellschaft zur Beförderung der Ukraina”.

Lwowski „Wiek Nowy” przynosi następu-jącą korespondencję z Chetuszczyny:

W etapach pojawiło się w pierwszych dniach maja rozporządzenie, zabraniające wszelkich sebrań i zajmowania się polityką. W rozporządzeniu tem przewidziana jest na-wet kara śmierci dla zajmujących się polity-ką bez pozwolenia komendy niemieckiej. Niemcy założyli tam „Gesellschaft zur Be-förderung der Ukraina”. Agitatorzy, zaopa-trzeni w legitymacje tego towarzystwa, u-

wijają się po miejscowościach zagrożonych. Jednego z tych agitatorów, posiadającego legitymację L. 89, ludność Parczewa ujęła i obito.

Rozporządzeniem władz niemieckich z dn. 1 maja, zamknięte zostały wszystkie szkoły polskie. Czynniki niemieckie obiecują sołty-som, w razie oświadczenia przez nich chęci przyłączenia się do Ukrainy, zupełne zwol-nienie od rekrutycy.

Ludność na etapach odnosi się jednak nieufnie do wszelkich agitatorów. W Ostro-wiu pobito ukraińskiego agitatora, za co Niemcy nałożyli na ludność kontrybucję kilku tysięcy marek. Nieufność i obawa, że władze niemieckie podesuną chłopom jakiś dokument ze zrzeczeniem się przynależności do Królestwa, posunięta jest do tego sto-pnia, że wójtowie i sołtysi odmawiają wszel-kich podpisków i nie wysyłają delegatów na wezwania władz.

Biuletyn austro-węgierski.

Wiedeń, dnia 5 czerwca.

Urzędowo donoszą dnia 4 czerwca:

Na całym południowo-zachodnim froncie trwała żywa działalność artyleri.

Szel sztabu generalnego.

Biuletyn niemiecki.

Berlin, dnia 5 czerwca.

Urzędowo donoszą dnia 4 czerwca:

Zachodni teren.

Grupa wojsk ks. Rupprechta: Walki arty-lerii o zmiennej sile, żywa działalność wy-walowa nieprzyjaciela i silne uderzenia na różnych miejscach frontu. Na południo-wy zachód od Meris nieprzyjacieli usadowi-li się w mniejszych kawałkach rowów.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tro-nu: Na północ od Alsne wydaliśmy nieprzy-jaciela w zaciekłych walkach kilka rowów. Zaczęły się nieprzyjaciela trzymającego się uparcie na wzgórzach na zachód i polu-dniowy zachód od Soissons został wezora-j zlamany. Wzgórza Vauxhain na zachód od Chaudun zostały wzięte. Po zdobyciu sztur-mem Pernant i Missy aux Bols odrzuciliśmy nieprzyjaciela na linię Le Soulier Dom-miers. Zdobyto kilka baterii, wzięto kilka tysięcy jeńców. Francuskie kontrataki z obu stron rzeki rozbiły się wśród ciężkich strzał. Na północny zachód od Chateau Thierry wśród walki przekroczyliśmy kolej Busla-re Bourges. Nieprzyjacielskie kontrataki odparto. Nad Marną między Marną a Reims położenie nie zmienione.

Pierwszy jen. kwaterym. Ludendorff.

OSTRZELIWANIE OBSZARU PARYŻA.

Paryż. R. kor. Dalekonośne działo niemie-ckie podjęło dziś znowu ostrzeliwanie obsza-ru Paryża.

ZMIANA W RZĄDZIE BELGIJSKIM.

Havra. B. kor. Belgijski prezydent mini-strów Broqueville podał się do dy-misji. Król powierzył kierownictwo spraw byłemu prezydentowi Izby Cooremanowi.

W IZBIE FRANCUSKIEJ.

Paryż. B. kor. Havas. Clemenceau dał w komisji dla armii dokładne wyjaśnie-nie co do położenia wojskowego obecnego stanu operacji i wyszukania efektywnych sił koalicyj. Dzienniki pisa, że oświadcze-nia Clemenceau zrobiły takie wrażenie, iż o-becnie jest prawie pewnym, że jutro w Izbie nie będzie żadnej dyskusji, ponieważ inter-polanci nie będą mogli nalegać na przepro-wadzenie dyskusji o położeniu wojskowym.

Z głosów wiedeńskich o sprawie polskiej.

Wiedeń. (Telefonem). W kołach polskich zwracają uwagę artykuły poświęcone spra-wie polskiej, a zamieszczono w „N. Fr. Pres-sie” i w „N. W. Tagblatt”.

„N. Fr. Presse” pisze, że ten, w jakim ur-zzędowo zapowiedziano podróż hr. Buria-na do Berlina, znamionuje znaczną wstrze-międlwość. Okoliczności, z jakich ta podróż wynika, ważniejsze są dla polityki wewnę-trznej, niż zewnętrznej. Polacy ułatwili po-łączenie Królestwa z Galicyą, gdyby się bez zastrzeżeń przyłączyli do większości parlamentarnej, względnie przyznali się do jej utworzenia. Sympatyzowanie z ten-dencjami czeskiemi, popiera politykę tych stronniów niemieckich, która wartość za-bezpieczenia granic przenosi nad wartość przyjaźni polskiej.

„N. W. Tagblatt” w artykule pt. „Eine Schicksalsfrage” zaznacza, że w rokowa-niach między Burianem a Hertlingiem spra-wa polska zabiera dużo miejsca. Od 5 li-stopada nad sprawą polską zawisł brak de-cyzji i tworzy się tylko legendy i obawy.

Ze załatwieniem sprawy polskiej dozna również załatwienia los Galicyi. W kwe-styi tej należy mieć wzgląd na gospodarcze postulaty Austrii, by rozwiązaną sprawę polskiej nie obdłó się na życiu gospodar-czem Austrii. Galicya stanowi jedną cwar-

tą obszar Austrii, tudzież blisko jedną trzecią jej ludności, produkuje więcej, niż połowę ziemniaków, chowa jedną trzecią bydła i połowę koni, dostarcza soli i nafty. Na odwrót stanowi ona rynek zbytu dla przemysłu austriackiego. Obrót gospodar-czy między Galicyą a resztą Austrii jest nieodzowny, a także pod względem finan-sowym jest Galicya Austrii niezbędna. — Wspomniane pismo domaga się, by hr. Bu-rian przy rokowaniach uwzględnił gospo-darcze postulaty Austrii.

Z Koła polskiego.

Wiedeń. (Telefonem). Wiceprezes Kę-dzior przybył wczoraj do Wiednia i objął urządowanie. W południe odbył konferencję z min. Twardowskim, a wieczorem z Drem Seidlerem. W związku z tem podnoszą w kierujących kołach polskich konieczność przyłączenia stosunku reprezentacji pol-skiej do rządu. Przedmiot ten rozpatrywa-ny będzie na posiedzeniu komisji parlamen-tarnej Koła w Krakowie w dn. 9 b. m.

WYWIAD Z POS. ABRAHAMOWICZEM.

Wiedeń. (Telefonem). „N. Fr. Presse” za-mieszcza wywiad swego lwowskiego kore-spondenta z pos. Abrahamowiczem, na te-mat udziału Koła polskiego w więk-szości parlamentarnej. Zdaniem jego, Koło polskie, po wystąpieniu z niego dwóch grup opozycyjnych, skłonem było-by do należenia do większości pod dwo-ma warunkami. Po pierwsze żąda ono, by położono kres nieustannym machinacjom, których źródło leży w pogłoskach, jakoby Dr Seidler dał klubowi ruskiemu przyrzecze-nie co do podziału Galicyi. Kres ten widziałoby Koło jedynie w jasnym oświad-czeniu rządu o nieprawdziwości tych wie-ści. Drugi warunek odnosi się do gospodar-czej odbudowy kraju, zapłaty świadczeń i szkód wojennych.

Co do Królestwa Polskiego, żąda Koło od Dra Seidlera i stronniów niemie-ckich poparcia swych żądań. Wobec hr. Bu-riana żąda Koło nie tylko poparcia, lecz ta-kże czynnego działania.

NARADY APROWIZACYJNE.

Wiedeń. (Telefonem). Jutro odbędzie się konferencja Rady aprowizacyjnej Galic-ji, zakładu kred. miejskiego z Drem Seidlerem.

MŁYNY SIĘ PALĄ.

Budapeszt. Wczoraj 3 czerwiec, w trzech różnych miastach prowincjonalnych na Wę-grzech, Temeswar, Arad, Szluzo spłonęły młyny, czyniąc tym nieobliczalnie szkody. W Budapeszcie zaś spaliła się jedna fabryka i nieco domów.

OD REDAKCYI.

Wszystkich przyjaciół naszego dzien-nika na prowincyi upraszamy o przysy-lanie krótkich informacji o życiu w da-nej miejscowości. Nadsyłane korespon-dencje będą zamieszczane w miarę i w porządku nadchodzenia do Redakcyi, która będzie szczerze wdzięczną za mo-żność nawiązania ściślejszego stosunku z życiem codziennym w kraju.

PRZYJECHALI DO HOTELU FRANCU-SKIEGO: Dr Stanisław Gaboński ze Lwowa; Witold Świączkowski z Kazimierza Wielkiej; Janina Bukowska z rodziną z Proszowic; Alek-sander Komarzyński z Mszany Dolnej; Leon Letyński z Wiednia; Dr Allan Padalewski z Halicza; Dr Rudolf Kulakowski z Łańcuta; Klara Dolkowska z Białej; Franciszek Kotkow-ski z Niemiec; Jerzy Franc. hr. Jezłowski z Warszawy; Marya hr. Tyszkiewiczowa z Radomia; Stanisław Samsonowicz z Lublina; Marya Brodiewicz z Tarnobrzega; dyr. Juliuszowiec Gawronscy z Wiednia; Wład. sławie Płoccy z Gorlic; Jerzy Dobrowolski z Siedlic; Franci-szek Smereczński ze Sulkowic; Karol Czarnowski z Lublina; Adam Działicki z Klimon-towa; dyr. Edward Czoj z Radomia.

NADESŁANE.

Podziękowan e.

Wszystkim, którzy wzięli łaskawy udział w pogrzebie nieodżałowanej pamięci męża i oj-ca, s. p. Jędrzeja Sopickiego, a w szczególno-ści Przewielbionemu Duchowiństwu, Radzie miasta Wadowie, Chórowi gimnazjalnemu, tu-dzież Kolegom i Zdobytom kładą na tej drog-dze serdeczne Bóg.

Katolonia Sopicka z dziećmi, Wadowice, w czerwcu 1918.

IRENA MORAWSKA

córka s. p. Wojciecha i Marii z Łempickich

zmarła w Mińsku dnia 20-go marca 1918 r.

NOWE MASZYNY DO PISANIA. jakoteż wstążki, kalki, papier woskowy, aparaty do 3
4 szt. Continental, 5 szt. Mercedes, 2 szt. Ideal B., 6 szt. Stoewer Record powielania itd. sprzedaje
Rudolf Nowak
Kraków, ulica Grodzka 44, Telefon 3541.
Przyjmuje maszyny do naprawy.

w treści częściach (całkowity kurs gimnazjalny) i **Gramatyka** z ćwiczeniami i dyktandami na składzie w Księgarni

Podręczniki te używane są we wszystkich gimnazjach Królestwa Polskiego. — Zarządy szkół otrzymują na żądanie egzemplarze gratis i franco. — Na części I. i II. obrazy w dużym formacie do poglądowego nauczania ułatwiającego znakomicie pracę nauczyciela i uczniów na lekcji.

ludowy poszukuje
kostumera
czerwieca 1918 r. 139

1 ascecin Roman Woyczyński, um Brakamla „Głosu Narodu“ w Krakowie pod zarządem Romana Ferka.